

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9060 af 18/01/2022 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2021-80-0736

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2021-80-0736

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2021-80-0736

Ej kritik af Berlingske for ikke at forelægge udtalelser

Berlingske bragte i oktober måned en artikel med blandt andet et interview med en direktør for et selskab, der var i arbejdsretlig konflikt med en fagforening. Fagforeningen blev ikke forelagt udtalelserne fra direktøren, før de blev bragt, og klagede til Pressenævnet over dette. Pressenævnet fandt, at der var tale om subjektive vurderinger, der ikke krævede forelæggelse. Pressenævnet bemærkede i den forbindelse, at der havde været megen mediedækning af sagen, også i Berlingske, og at onlineversionen af den påklagede artikel indeholdt links til den tidligere omtale, hvor fagforeningen var kommet til orde. Pressenævnet udtalte derfor ikke kritik.

[Fagforeningen] har klaget til Pressenævnet over artiklen *"Efter første runde med Danmarks mest hårdtslående fagforening: Kunderne elsker stadig [Onlinesupermarkedet]"*, bragt på netavisen b.dk den 7. oktober 2021 samt den indholdsmæssigt enslydende artikel *"[Onlinesupermarkedet]-direktør: Vi har samme markedsandel som før krisen"*, bragt i Berlingske den 8. oktober 2021, idet [Fagforeningen] mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Fagforeningen] har klaget over, at artiklen indeholder en række oplysninger, der er skadelige, krænkende og kan virke agtelsesforringende, og som ikke er blevet forelagt for [Fagforeningen]. [Fagforeningen] har endvidere klaget over, at Berlingske ikke har udvist tilstrækkelig kildekritik.

1 Sagsfremstilling

Berlingske bragte den 7. oktober 2021 på netavisen b.dk artiklen *"Efter første runde med Danmarks mest hårdtslående fagforening: Kunderne elsker stadig [Onlinesupermarkedet]"*. Artiklen blev den 8. oktober 2021 bragt i den trykte avis i sektion 2, Business, side 6, under overskriften *"[Onlinesupermarkedet]-direktør: Vi har samme markedsandel som før krisen"*. Artiklerne har med få sproglige undtagelser samme indhold, og de påklagede udsagn er enslydende i begge artikler.

Af online-artiklen fremgår blandt andet:

"Pengestærke konkurrenter lugter blod, mens [Onlinesupermarkedet] forsøger at parere kugleregnen fra regeringen og [Fagforeningen]. Men kunderne handler fortsat livligt hos onlinesupermarkedet, som fastholder sin markedsandel, siger topchefen.

Det fremadstormende onlinesupermarked [Onlinesupermarkedet] er efter flere års heftig vækst i 2021 kommet under massiv beskyldning i en tofrontsrig.

Kritik af løn- og arbejdsforhold er haglet ned over [Onlinesupermarkedet] fra Danmarks mest hårdtslående fagforening, [Fagforeningen]. Samtidig har onlinesupermarkedets store pengestærke konkurrenter, Coop og Salling Group, forstærket presset ved at skruer markant op for deres satsninger inden for onlinehandel, tage rollen som good guys og levere på [Fagforeningen]s overenskomstkrav.

Men her og nu har [Onlinesupermarkedet]-direktør [Direktøren] meget at være glad for. Kunderne handler fortsat livligt hos onlinesupermarkedet, som fordoblede omsætningen i 2020 til over to milliarder kroner og blev profitabel under coronakrisens mørke dage.

[Onlinesupermarkedet] er strøget i vejret på Berlingskes Guld1000-liste over Danmarks 1.000 største virksomheder fra en plads 365 til en plads 245 og overgår målt på omsætning blandt andet B&O og Scandlines.

Onlinesupermarkedet fastholder - ifølge topchef [Direktøren] - sin markedsandel trods massiv kritik af virksomheden.

[Direktøren] siger i et interview med Berlingske, at han forventer at levere en årlig vækst på op mod 25 procent fremover: »Vi har heldigvis oplevet, at vores kunder har bakket utrolig godt op om os og tror på vores virksomhed, så vi i dag har samme markedsandel som før krisen - selvom markedet efterfølgende er lidt mindre,« siger han i sit første interview efter sommerens vedvarende kritik af det boomende onlinesupermarked.

Men [Onlinesupermarkedet] lever livet farligt. Et kombineret pres fra en treenighed bestående den socialdemokratiske regering samt [Fagforeningen] og to muskuløse konkurrenter vil fortsat udfordre onlinesupermarkedet.

Sådan lyder i hvert fald vurderingen fra transportbranchens grand old man, stifteren af transportgiganten DSV, [Person 1]. Ham vender vi tilbage til.

Et unikt tilfælde

[Onlinesupermarkedet] har som ingen anden dansk virksomhed på en gang oplevet et mægtigt boost under coronamørket og samtidig fået ufattelig mange tæsk.

En række artikler i Politiken [ordet Politiken linker til en artikel i Politiken: Chauffører hos Coop og [Onlinesupermarkedet] bruger tomme kasser, poser og flasker som toilet - politiken.dk, *Pressenævnet*] satte i foråret kritisk lys på arbejdsforholdene på [Onlinesupermarkedet]s lager og blandt chauffører, ansat hos de selvstændige vognmænd, som kører [Onlinesupermarkedet]s varer ud til kunderne. Især storkunden Københavns Kommune volder problemer for [Onlinesupermarkedet]s moderselskab, Intervare, som opererer den del af forretningen.

[Onlinesupermarkedet] har efterfølgende hævet afregningen til vognmændene, så løn- og arbejdsforhold blandt chaufførerne [sætningen linker til en artikel fra Politiken: Fagforening er ikke imponeret: [Onlinesupermarkedet] kræver løn på mindst 25.000 kroner til chauffører - politiken.dk, *Pressenævnet*] er blevet forbedret, men [Fagforeningen] har varslet konflikt mod 127 vognmænd, der bringer varer ud til kunderne for [Onlinesupermarkedet].

[Fagforeningen] vil have mere

[Fagforeningen] vil have mere og ser helst, at onlinebutikken anskaffer egne varebiler og ansætter egne chauffører. Men [Direktøren] og [Onlinesupermarkedet] insisterer på at holde fast i den hidtidige forretningsmodel, hvor udbringning af varer til kunderne i de velkendte [Onlinesupermarkedet]-biler outsources til private vognmænd.

»Vi er ikke eksperter i at bringe varer ud. Vi er eksperter i at sætte det rigtige sortiment, købe varerne hjem til skarpe priser og skabe en fantastisk digital oplevelse på vores platforme og sørge for, at varerne er pakket på den bedst mulige måde - og så outsource transporten til selvstændige transportvirksomheder,« siger han.

Falske selvstændige

[Fagforeningen] har i medierne givet udtryk for, at [Onlinesupermarkedet]s chauffører reelt er ansat hos [Onlinesupermarkedet] [sætningen linker til en artikel på b.dk Fagforeningschef lovpriser regeringens kurs over for [Onlinesupermarkedet] og Wolt: De er ikke »ordentlige firmaer« (berlingske.dk), *Pressenævnet*], hvorfor de bør behandles og overenskomstdækkes som ansatte hos onlinesupermarkedet.

Senest har [Fagforeningen] beskyldt [Onlinesupermarkedet] for at operere med »falske selvstændige«. Det provokerer [Direktøren]: »'Falske selvstændige' - det er et grimt udtryk, som antyder, at man snyder. Men det er blevet et populært udtryk at bruge, fordi man dermed indirekte siger, at der er noget uldent ved det. Men det er ikke fair,« siger han.

[Onlinesupermarkedet] har ingen falske selvstændige. Vi samarbejder med rigtige virksomheder, som køber deres egne biler, vælger deres egne opgaver, har medarbejdere ansat, betaler moms og skat og afregner løn med deres ansatte,« siger [Onlinesupermarkedet]-bossen.

[Direktøren]s ultimative modargument er, at [Fagforeningen] med sine skridt i konflikten bekræfter, at det drejer sig om selvstændige virksomheder:

»Jeg kan bare konstatere, at [Fagforeningen] har varslet konflikt og rejst krav om overenskomst over for alle de 127 transportvirksomheder, vi samarbejder med, som ikke allerede har overenskomst. Det må jo være, fordi [Fagforeningen] mener, at det er rigtige virksomheder. Var de ikke det, så havde jeg jo siddet og diskuteret med [Fagforeningen] om, at det skulle være mine medarbejdere. Men det er de jo ikke. Der er tale om rigtige virksomheder.«

En stærk allieret

For nylig fik [Fagforeningen] en vigtig allieret i form af regeringen og beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard (S), som varsler et indgreb mod de samme »falske selvstændige« [sætningen linker til samme artikel som oven for: Fagforeningschef lovpriser regeringens kurs over for [Onlinesupermarkedet] og Wolt: De er ikke »ordentlige firmaer« (berlingske.dk), *Pressenævnet*] og dertil pønser på at indføre en såkaldt formodningsregel.

»Medmindre det kan godtgøres, at den, der udfører arbejdet, reelt er selvstændig, så er der en formodning om, at den pågældende er lønmodtager,« lyder det fra regeringen.

Jernet er varmt og konkurrenterne smeder

[Onlinesupermarkedet]s to store konkurrenter, Coop og Salling Group, har antennerne ude. De har været langsomme med at komme i gang med onlinehandel, men opruster nu og har læst signalerne fra fagbevægelsen. Coop har hidtil ligesom [Onlinesupermarkedet] outsourcet vareudbringningen til selvstændige vognmænd, men i løbet af 2022 vil både Coop og Salling Group operere med egne ansatte chauffører. Begge har for nylig tegnet [ordet tegnet linker Coops hjemmeside: [Fagforeningen]-aftale (coop.dk), *Pressenævnet*] en relativ dyr overenskomst med [Fagforeningen], der i store træk svarer til fagforeningens transportoverenskomst [ordet transportoverenskomst linker til en nyhed fra Ritzau: Salling Group og [Fagforeningen] Transport enige om helt ny overenskomst for servicebude | Salling Group (ritzau.dk), *Pressenævnet*].

Det er et problem for [Onlinesupermarkedet], mener en branchekender. [Person 1], som stiftede og var med til at opbygge en af de største børssucceser i Danmark, transportgiganten DSV, følger udviklingen omkring [Onlinesupermarkedet] tæt.

Han har ingen interesser i virksomheden, som ejes af [Direktøren] og [Person 2], men han ser flere paralleller til DSV-tiden, hvor transportvirksomheden engang - ligesom [Onlinesupermarkedet] i dag - udfordrede den eksisterende verdensorden.

»Hos Coop og Salling er onlinesupermarkederne kun et hjørne af forretningen. Derfor har de råd til at indgå dyre og stive overenskomster samt de ekstra omkostninger, der er ved at etablere egne kørselsafdelinger,« siger han.

»Den største udfordring er ikke økonomien, men selve [Fagforeningen]s transportoverenskomst, som er stiv og ufleksibel. Det gør det vanskeligt at drive en onlineforretning, der jo har samme behov for fleksibilitet som de fysiske dagligvareforretninger. Det er ikke muligt med [Fagforeningen]s lastbiloverenskomst. Risikoen for onlinesupermarkedet er, at det bliver så dyrt og ufleksibelt at bringe dagligvarer ud, at kunderne vælger selv at købe ind,« siger [Person 1].

Hård konkurrence

Efter Politikens kritiske artikler [sætningen linker til artikler fra Politiken: [Onlinesupermarkedet] - politiken.dk, *Pressenævnet*] har [Direktøren] sørget for forbedrede løn- og arbejdsforhold for chaufførerne. Chaufførerne er nu ifølge [Direktøren] sikret en afregning, der som minimum er på niveau med [Fagforeningen]s såkaldte budoverenskomst svarende til en månedsløn på 25-30.000 kroner for en 37 timers arbejdsuge.

Men der er et godt stykke op til lønnen i transportoverenskomsten. Et notat fra [Onlinesupermarkedet]s moderselskab, Intervare, til Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune viser, at transportoverenskomsten [ordet transportoverenskomsten linker følgende: DTL - Arbejdsgiver: Transportoverenskomsten, *Pressenævnet*] giver flere tusinde kroner mere i lønningsposen end budoverenskomsten.

»Lastbiloverenskomsten er oprindelig skabt for chauffører, der kører 60 ton tunge lastbiler med anhænger, som koster flere millioner kroner, kræver ekstra kørekort og tårnhøje forsikringspræmier,« siger [Direktøren].

Han peger på, at [Fagforeningen]s bud overenskomst [ordet budoverenskomst linker til følgende: Budoverenskomst-2020-2023.pdf (danskemedier.dk), *Pressenævnet*] er mere velegnet, når transportarbejdet udføres af chauffører i mindre varebiler. Men [Fagforeningen] nægter at acceptere deres egen budoverenskomst og forlanger den væsentlig dyrere transportoverenskomst. Det får [Direktøren] til at ryste på hovedet: »[Fagforeningen] har alle muligheder i det nye distributionsmarked. [Onlinesupermarkedet] er jo kun en lille brik. [Fagforeningen] burde lave en overenskomst beregnet for mindre varebiler, der gav mulighed for at operere syv dage om ugen og efter kl. 16 inspireret af overenskomster i detailhandlen. Det ville formentlig skaffe dem mange nye medlemmer,« siger han.

Intet krav fra [Direktøren] om overenskomst

Grundlæggende er [Direktøren] slet ikke interesseret i at kræve overenskomst af [Onlinesupermarkedet]s tilknyttede transportvirksomheder.

Hvorfor ikke? »Konkurrenterne må vælge deres model. Vi driver virksomhed på hver vores måde. [Onlinesupermarkedet] har fra start valgt at samarbejde med professionelle transportvirksomheder til at bringe varerne ud til kunderne fremfor at selv at ansætte chauffører. Vi lever i et frit land, og om en virksomhed vil indgå overenskomst eller ej - det lader vi være op til den enkelte,« siger [Direktøren].

Kan I blive tvunget til at bøje nakken og ansætte egne chauffører på dyre lastvognsoverenskomster? »Helt overordnet hylder vi iværksætteri. Vi startede selv som en lillebitte spiller frem til, hvor vi er i dag. Hvis

vi kan være med til at understøtte, at der om 10-20 år er en af vores samarbejdspartnere, der vokser op og bliver kæmpestor, og vi har haft en finger med i spillet - så vil vi være stolte.« Så I kommer aldrig til at ansætte jeres egne chauffører? »Det er jo dejligt for en journalist at stille et sort-hvidt scenario op, men den overskrift kommer du ikke til at bringe. Jeg har drevet virksomhed i over 20 år, og tingene udvikler sig løbende,« lyder [Direktøren]s forsigtige svar.

[...]

[Fagforeningen]s klage er modtaget i Pressenævnet den 3. november 2021.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Fagforeningen]s synspunkter

God presseskik

Korrekt information og forelæggelse

[Fagforeningen] har anført, at artiklerne indeholder en række oplysninger, der er skadelige, krænkende og virker agtelsesforringende for [Fagforeningen]. Oplysningerne er fejlagtige og er ikke blevet forelagt for [Fagforeningen], som derfor ikke har fået mulighed for at forholde sig til oplysningerne eller rette dem. Direktøren for [Onlinesupermarkedet], [Direktøren], og den pensionerede direktør for DSV, [Person 1], der er interviewet i artiklen, kritiserer [Fagforeningen]s metoder og hele [Fagforeningen]s måde at være fagforening på. Ingen af de mange fremsatte vurderinger og kritikpunkter er blevet forelagt for [Fagforeningen], og udsagnene står derfor uimodsagt i artiklen. At [Fagforeningen] tidligere på året har talt med Berlingske om sagen, friholder ikke Berlingske fra det helt grundlæggende krav om forelæggelse.

[Fagforeningen] har videre anført, at artiklen er ensidig, hvilket er kritisabelt, og at de mange uimod-sagte kritikpunkter er egnede til at skade [Fagforeningen]s omdømme. [Fagforeningen] har endvidere bemærket, at artiklen ikke er et interview, da der er flere kilder i artiklen, der forholder sig kritisk til [Fagforeningen].

[Fagforeningen] har herefter henvist til følgende fire uddrag fra artiklen og anført, at indholdet burde have været forelagt for [Fagforeningen]:

– *Uddrag 1 om, at [Fagforeningen] ikke er fair*

”Senest har [Fagforeningen] beskyldt [Onlinesupermarkedet] for at operere med »falske selvstændige«. Det provokerer [Direktøren]: »’ Falske selvstændige’ - det er et grimt udtryk, som antyder, at man snyder. Men det er blevet et populært udtryk at bruge, fordi man dermed indirekte siger, at der er noget uldent ved det. Men det er ikke fair,« siger han.

»[Onlinesupermarkedet] har ingen falske selvstændige [...].”

[Fagforeningen] har anført, at uddraget indeholder en beskyldning mod [Fagforeningen] om, at fagforeningen er ”unfair”. Baggrunden for kritikken af [Onlinesupermarkedet]s brug af selvstændige er begrundet og problematiseret af en række aktører. Påstanden om, at [Fagforeningen]s beskyldning er unfair, står i artiklen alene og uimodsagt og burde derfor være blevet forelagt for [Fagforeningen].

– *Uddrag 2 om [Direktøren]s vurdering af [Fagforeningen]s synspunkter*

”[Direktøren]s ultimative modargument er, at [Fagforeningen] med sine skridt i konflikten bekræfter, at det drejer sig om selvstændige virksomheder: »Jeg kan bare konstatere, at [Fagforeningen] har varslet konflikt og rejst krav om overenskomst over for alle de 127 transportvirksomheder, vi samarbejder med, som ikke allerede har overenskomst.

Det må jo være, fordi [Fagforeningen] mener, at det er rigtige virksomheder. Var de ikke det, så havde jeg jo siddet og diskuteret med [Fagforeningen] om, at det skulle være mine medarbejdere. Men det er de jo ikke. Der er tale om rigtige virksomheder.«”

[Fagforeningen] har anført, at uddraget indeholder en vurdering fra direktøren [Direktøren] om en verserende uoverensstemmelse mellem [Fagforeningen] og [Onlinesupermarkedet], og at det er [Fagforeningen]s ståsted og ikke direktørens eget, han får lov at udlægge i artiklen. Denne udtalelse burde derfor ligeledes være blevet forelagt for [Fagforeningen], så den ikke står alene og uimodsagt.

– *Uddrag 3 om, at [Fagforeningen]s overenskomst er stiv og ufleksibel*

»Den største udfordring er ikke økonomien, men selve [Fagforeningen]s transportoverenskomst, som er stiv og ufleksibel. Det gør det vanskeligt at drive en onlineforretning, der jo har samme behov for fleksibilitet som de fysiske dagligvareforretninger.

Det er ikke muligt med [Fagforeningen]s lastbiloverenskomst. [...]”

[Fagforeningen] har anført, at [Person 1]s påstand står alene og uimodsagt og at beskyldningen om, at overenskomsten er stiv og ufleksibel ligeledes burde være blevet forelagt for [Fagforeningen].

- *Uddrag 4 om, at [Fagforeningen] nægter at acceptere deres egen budoverenskomst*

” [...] [Fagforeningen] nægter at acceptere deres egen budoverenskomst og forlanger den væsentlig dyrere transportoverenskomst. Det får [Direktøren] til at ryste på hovedet: »[Fagforeningen] har alle muligheder i det nye distributionsmarked. [Onlinesupermarkedet] er jo kun en lille brik.

[Fagforeningen] burde lave en overenskomst beregnet for mindre varebiler, der gav mulighed for at operere syv dage om ugen og efter kl. 16 inspireret af overenskomster i detailhandlen. Det ville formentlig skaffe dem mange nye medlemmer,« siger han. ”

Påstanden om, at [Fagforeningen] nægter at acceptere deres egen overenskomst, og at [Fagforeningen] med sin ageren forpasser chancen for at hverve medlemmer, burde være forelagt for [Fagforeningen], da organisering af medarbejdere netop er en af [Fagforeningen]s kerneaktiviteter. [Fagforeningen] har anført, at det oplyste er faktisk korrekt, men at det skyldes, at det ikke er den overenskomst, der dækker området. Denne oplysning ville Berlingske have fået, hvis [Fagforeningen] var blevet forelagt udtalelserne.

Kildekritik

[Fagforeningen] har anført, at Berlingske ikke har udvist kritik over for brugen af kilder, hvis udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt.

[Person 1] præsenteres som en uvildig stemme fra branchen, der ikke har nogen interesser i [Onlinesupermarkedet]. Han omtales som ”transportbranchens grand old man” og optræder som eneste eksterne kilde til [Direktøren]s egne vurderinger af uoverensstemmelserne mellem [Fagforeningen] og [Onlinesupermarkedet]. Det nævnes ikke i artiklen, at [Person 1] i månedsvis har stillet sig til forsvar for [Onlinesupermarkedet], og at han på Twitter har angrebet alle, der kritiserede [Onlinesupermarkedet], herunder [Fagforeningen]. Det er derfor i strid med god presseskik, når [Person 1]s beskyldninger får lov at stå uimodsagt, og at han bliver fremstillet som et slags sandhedsvidne, når han blandt andet beskriver [Fagforeningen]s overenskomst som ”stiv og ufleksibel”.

2.2 Berlingskes synspunkter

God presseskik

Korrekt information og forelæggelse

Berlingske har anført, at avisen ikke har handlet i strid med god presseskik, og at klagen fra [Fagforeningen] derfor bør afvises. [Fagforeningen] er et indflydelsesrigt fagforbund, der må tåle vidtgående kritik og diskussion af metoderne i konflikten mellem [Fagforeningen] og [Onlinesupermarkedet].

Sagen har en høj grad af offentlig interesse, og konflikten er en af årets mest omtalte arbejdskampe, hvor [Fagforeningen] har markeret sig som en højlydt kritiker, hvilket også har været bragt i Berlingske. Det er den kritik, som direktøren for [Onlinesupermarkedet], [Direktøren], og den tidligere direktør for DVS, [Person 1], får lejlighed til at forholde sig til.

Artiklen er én i en række af den løbende dækning af sagen, hvor [Fagforeningen] også ofte er kommet til orde, og hvor fagforbundets synspunkter i øvrigt loyalt gengives.

Berlingske har påpeget, at [Fagforeningen] ikke har rettet henvendelse til Berlingske, hvilket havde været hensigtsmæssigt, hvis det handlede om et reelt ønske om at korrigere eventuelle fejl og misforståelser eller om at byde ind med andre synspunkter i debatten.

Berlingske har herudover kommenteret de af fire påklagede uddrag fra artiklen.

– *Uddrag 1 om, at [Fagforeningen] ikke er fair*

Berlingske har anført, at der er tale om en loyal gengivelse af [Fagforeningen]s synspunkter, som [Onlinesupermarkedet] i artiklen får lejlighed til at svare på. Det, at kritikken fra [Fagforeningen] bliver kaldt for unfair, er ikke en beskyldning, der kræver forelæggelse for [Fagforeningen]. [Fagforeningen]s transportformand, [Person 3], har gentagne gange udtalt sig om emnet i Berlingske, og avisen har henvist til en artikel og en podcast, produceret af Berlingske, hvor [Person 3] er gæst. I artiklen, som henviser til podcast-interviewet, får [Person 3] lejlighed til at redegøre for [Fagforeningen]s standpunkter i konflikten, herunder også omkring det, der bliver omtalt som ”falske selvstændige”.

– *Uddrag 2 om [Direktøren]s vurdering af [Fagforeningen]s synspunkter*

Berlingske har anført, at der er tale om en faktuel korrekt gengivelse af forholdene i konflikten, hvor der er varslet konflikt og rejst krav om overenskomst mod 127 transportvirksomheder, som [Onlinesupermarkedet] samarbejder med. Dette kræver derfor ikke forelæggelse for [Fagforeningen].

– *Uddrag 3 om, at [Fagforeningen]s overenskomst er stiv og ufleksibel*

Berlingske har anført, at udtrykket om, at transportoverenskomsten er ”stiv og ufleksibel”. ikke kræver forelæggelse for [Fagforeningen], da det er en vurdering, som [Person 1] fremsætter, og som er et legitimt synspunkt i debatten om forholdene hos [Onlinesupermarkedet]. Som indflydelsesrigt fagforbund må [Fagforeningen] tåle, at der er synspunkter om forbundet i den offentlige debat. Dette har intet at gøre med at skade [Fagforeningen]s omdømme.

- *Uddrag 4 om, at [Fagforeningen] nægter at acceptere deres egen budoverenskomst*

Berlingske har anført, at det i forhold til [Onlinesupermarkedet] er en ren faktuel konstatering, at [Fagforeningen] nægter at acceptere sin egen budoverenskomst.

Kildekritik

Berlingske har anført, at [Person 1] har blandet sig i debatten om [Onlinesupermarkedet] som erhvervsleder, hvilket han er i sin gode ret til. Han er en af stifterne af transportkoncernen DSV, og han må derfor formodes at have et vist kendskab til transportbranchen. Hans vurderinger og meninger er derfor relevante i debatten. Det er desuden korrekt, at [Person 1] ingen interesser har i [Onlinesupermarkedet]. At han derimod har skarpe meninger om striden, diskvalificerer ham ikke fra at deltage i debatten.

Berlingske har herudover fremhævet, at formanden for transportgruppen i [Fagforeningen], [Person 3], og [Fagforeningen] gentagne gange er kommet til orde i Berlingske i forhold til [Onlinesupermarkedet]-striden og har i den forbindelse henvist til en række artikler, der tidligere er bragt af Berlingske.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Anne Louise Bormann, Anja Lundberg Andersen, Ulrik Holmstrup og Marlene Borst Hansen.

God presseskik

Korrekt information og forelæggelse

[Fagforeningen] har klaget over, at artiklerne indeholder en række oplysninger, der er skadelige, krænkende og virker agtelsesforringende for [Fagforeningen], og at oplysningerne ikke er blevet forelagt for [Fagforeningen].

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det bør kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Angreb og svar bør, hvor det er rimeligt, bringes i sammenhæng og på samme måde. Dette gælder i særlig grad krænkende og skadelige udsagn, jf. punkt A. 1, A. 3 og A. 4.

[Fagforeningen] har klaget over følgende fire uddrag fra artiklen:

– *Uddrag 1 om, at [Fagforeningen] ikke er fair*

[Fagforeningen] har klaget over, at beskyldningen mod [Fagforeningen] i nedenstående afsnit om, at [Fagforeningen] ikke er ”fair”, ikke er blevet forelagt for [Fagforeningen]. Af artiklen fremgår blandt andet:

”Senest har [Fagforeningen] beskyldt [Onlinesupermarkedet] for at operere med »falske selvstændige«. Det provokerer [Direktøren]: »’ Falske selvstændige’ - det er et grimt udtryk, som antyder, at man snyder. Men det er blevet et populært udtryk at bruge, fordi man dermed indirekte siger, at der er noget uldent ved det. Men det er ikke fair,« siger han.

»[Onlinesupermarkedet] har ingen falske selvstændige. ”

Pressenævnet finder, at udtalelsen klart fremstår som [Direktøren]s subjektive opfattelse, der ikke har karakter af en faktisk oplysning, der kan gøres til genstand for efterprøvelse. Nævnet finder derfor ikke, at Berlingske har tilsidesat de presseetiske regler ved ikke at forelægge udtalelsen for [Fagforeningen]. Nævnet udtaler ikke kritik.

– *Uddrag 2 om [Direktøren]s vurdering af [Fagforeningen]s synspunkter*

[Fagforeningen] har klaget over, at [Direktøren] i nedenstående citat får lov at udlægge [Fagforeningen]s ståsted i en verserende uoverensstemmelse mellem [Fagforeningen] og [Onlinesupermarkedet], og at [Direktøren]s udtalelse står alene og uimodsagt i artiklen, hvoraf blandt andet fremgår:

”[Direktøren]s ultimative modargument er, at [Fagforeningen] med sine skridt i konflikten bekræfter, at det drejer sig om selvstændige virksomheder: »Jeg kan bare konstatere, at [Fagforeningen] har varslet konflikt og rejst krav om overenskomst over for alle de 127 transportvirksomheder, vi samarbejder med, som ikke allerede har overenskomst.

Det må jo være, fordi [Fagforeningen] mener, at det er rigtige virksomheder. Var de ikke det, så havde jeg jo siddet og diskuteret med [Fagforeningen] om, at det skulle være mine medarbejdere. Men det er de jo ikke. Der er tale om rigtige virksomheder.«”

Pressenævnet finder, at det klart fremgår af artiklen, at der i udsagnet er tale om [Direktøren]s subjektive vurdering af [Fagforeningen]s standpunkt. Dette understreges ved, at udsagnet i artiklen omtales som [Direktøren]s ”ultimative modargument”. Nævnet udtaler derfor ikke kritik af Berlingske for at have bragt udsagnet uden forudgående forelæggelse for [Fagforeningen].

– *Uddrag 3 om, at [Fagforeningen]s overenskomst er stiv og ufleksibel*

[Fagforeningen] har klaget over, at [Fagforeningen]s overenskomst i artiklen bliver omtalt som stiv og ufleksibel i følgende uddrag:

”»Den største udfordring er ikke økonomien, men selve [Fagforeningen]s transportoverenskomst, som er stiv og ufleksibel. Det gør det vanskeligt at drive en onlineforretning, der jo har samme behov for fleksibilitet som de fysiske dagligvareforretninger.

Det er ikke muligt med [Fagforeningen]s lastbiloverenskomst. ”

Pressenævnet finder, at det fremstår tydeligt, at der er tale om [Person 1]s vurdering af overenskomsten, og finder ikke, at hans beskrivelse af overenskomsten har en sådan faktisk karakter, at oplysningen kræver forelæggelse for [Fagforeningen]. Pressenævnet udtaler ikke kritik.

- Uddrag 4 om, at [Fagforeningen] nægter at acceptere deres egen budoverenskomst

[Fagforeningen] har klaget over, at nedenstående udsagn om, at [Fagforeningen] nægter at acceptere deres egen overenskomst, står alene og uimodsagt.

”[...] [Fagforeningen] nægter at acceptere deres egen budoverenskomst og forlanger den væsentlig dyrere transportoverenskomst. Det får [Direktøren] til at ryste på hovedet: »[Fagforeningen] har alle muligheder i det nye distributionsmarked. [Onlinesupermarkedet] er jo kun en lille brik. [Fagforeningen] burde lave en overenskomst beregnet for mindre varebiler, der gav mulighed for at operere syv dage om ugen og efter kl. 16 inspireret af overenskomster i detailhandlen. Det ville formentlig skaffe dem mange nye medlemmer,« siger han.

Pressenævnet finder, at [Direktøren]s kommentar kan karakteriseres som hans udlægning af konflikten. Det er ubestridt, at [Fagforeningen] ikke har villet lade det omhandlede arbejde være dækket af budoverenskomsten. [Direktøren]s udtalelser fremstår klart som hans subjektive vurdering af, om [Fagforeningen]s standpunkt er rimeligt. Nævnet finder derfor, at Berlingske ikke har tilsidesat de presseetiske regler ved ikke at forelægge udsagnet for [Fagforeningen]. Nævnet udtaler ikke kritik.

Pressenævnet bemærker, at nævnet, ud over de konkrete citater, ikke finder, at den samlede beskrivelse af konflikten i artiklen giver anledning til at udtale kritik. Nævnet har lagt vægt på, at konflikten har været meget omtalt i medierne, herunder i Berlingske, og at onlineartiklen indeholder links til tidligere artikler i blandt andet Berlingske, hvor [Fagforeningen]s synspunkter er blevet fremhævet og gengivet. Nævnet finder derfor efter en samlet vurdering ikke anledning til at udtale kritik af, at [Fagforeningen] ikke er blevet forelagt udtalelserne fra [Direktøren] og [Person 1] i den konkrete artikel.

Kildekritik

[Fagforeningen] har klaget over, at [Person 1] præsenteres som en uvildig stemme i branchen, som ikke har nogen interesser i [Onlinesupermarkedet], og at avisen ikke nævner, at han i offentligheden har stillet sig til forsvar for [Onlinesupermarkedet].

Det følger af de presseetiske regler, at kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkt A. 2.

I artiklen præsenteres [Person 1] blandt andet således:

”[...] transportbranchens grand old man, stifteren af transportgiganten DSV, [Person 1]. [...]

Det er et problem for [Onlinesupermarkedet], mener en branchekender. [Person 1], som stiftede og var med til at opbygge en af de største børssucceser i Danmark, transportgiganten DSV, følger udviklingen omkring [Onlinesupermarkedet] tæt.

Han har ingen interesser i virksomheden, som ejes af [Direktøren] og [Person 2], men han ser flere paralleller til DSV-tiden, hvor transportvirksomheden engang - ligesom [Onlinesupermarkedet] i dag - udfordrede den eksisterende verdensorden. ”

Pressenævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at Berlingske ikke har udvist den fornødne kildekritik. Nævnet har lagt vægt på, at det tydeligt fremgår af artiklen, hvem der udtaler sig, og at udtalelserne fra kilden fremstår som kildens vurdering af en situationen, herunder at han ser paralleller fra sin egen tid i branchen. Pressenævnet finder således, at læserne har tilstrækkelig mulighed for at forholde sig til kildens troværdighed. Nævnet udtaler ikke kritik.

Afgjort den 18. januar 2022